

Pita Manénkir Kumwimp Pas Mekia Akwapnámp Kar

Pita te Jisas éréképá yárákimp éntér-sámpramp arop ou mekamp arop ankwapono. Jisas pok tenánko, 34 yopwar niamp arake fek Pita máamá pas má kumwi námp te, pirikimpea tukupnap Kristen fárákapamp ninik mek kárákáre sánkria kumwimpon.

Mao Rom mek yakria, Rom taun tokwae táman wokwaek am mek kwatae ninik yakámp Babilon taun tokwaeran wounáp námpon. Am ke fek te arop fárákapao sios mekamp kounteouráp aropan sámpá yampourou napo, Pita arakrá sér, ‘Yiráp mér nap pwar kwapono. Kárákáre fek fokopeyakáp kipo. Aeria maok, Jisas “Ék nanamp”rá séri námpan ninikria, táman yépékrá yakáp kip’rá sénámpon.

¹ Ono Pita Jisas Kraisomp aposelono. Ono máamá pas kumwia yumo Kwaromp firáp arop fárákap, yiráp némp kare mek yakáp mono, ankwap apár Pontus, Galesia, Kapadosia, Esia, Bitinia, ará mek yakápnap arop, yumonapok sámp-kérép rae.

² Wokwaek kar Naropwar Kwar yumwan maonámpok korop mwanap wae méria náráponorá nánkárápámpon. Mao takinámp ninik te, maomp Yiki Kor Spiritao yumwan fwapokwapia amwar pwate nánko, yumo fwap Jisas Kraisomp karwaok napo, maomp yirirao yumwan yárárianánko, yumo yiki kukur naponu. Onomp ninik te

Kwaro námokuráp ninik fek yumwan yaewouria, yonkwae porokwe sánk nánko, yiráp ninik mek tokwae kari yakanoria nampon. ✧

Yiki yak kwapwe sámp mwanámp yámar mek yaknámp kar

³ Nomo Kwaromp e narek sampok mwaro. Mao te nomp Jisas Kraís Tokwaeramp Kwar, tá maomp Naropwarono. Mao te nomwan aropomp tokwae námp te, mao Jisas Kraiséén apár me mekamp fárámpea papria, am fek Kwaro nomwan wourékam yiki yak sáp námpon. Am wourékam yiki yak támao nomwan kárákáre sáp nánko, Kwaro nomwan warko érékép naenámp yépék námpono. Nomo te am táman Kwarén ‘Aesio’rá sénámpon.

⁴ Tá nomo yámar mekamp yiki yak sámp mwanámpria kor yépék námpono. Am yiki yak te turupwi naenámp pourou mono, ankár kwapwe kare ara, akwapea pwar mono. Am te Kwaro yumo sámp mwanapria yámar mek taokeyak námpono. ✧

⁵ Yumo Kwarén mér napara, mao náráp kárákáre fek yumwan taokeyak nánko, yumo fwap yakáp mwanapon. Mao yumwan warko érékép nanampria ninik námp te, nánkár yae pwarnámp ke fek érik yak naenámp. ✧

⁶ Yumo am sámp mwanámpria warákár napan maak, oukoumwan fae tákáre ke fek Kwaro takanorianánko te, fwap yumwan nkwakwe make touwe kwatae korop naenámp.

✧ **1:2:** Ef 1:4; 2 Te 2:13; Hi 12:24 ✧ **1:4:** Kl 1:12; 1 Pi 1:23 ✧ **1:5:** Jo 6:28; Ap 20:32; Kl 2:3-4

⁷ Am taknámp ninik te Kwaro yiráp mэр napan nke nae ritea námpon. Nomo wae mérámpon: Nánkár moyak naenámp gol wuri man yiki kuku-ranoria yankapá nki konapono. Yiráp Kwarén mérnep te golan kámákarea kwapwe kare kare námpara, Kwaro am mэр te kárákáre kwapweano-rianánko, yumwan touwe kwatae korop námpon. Nánkár wakmwaek Jisas Kraís érik korop námp fek Kwaro yiráp am méri yakáp nap nkea warákárria érik farákáp naenámpon. ☆

⁸ Yumo Jisas Kraísén te nke moi napan maok, yumo man warákár tokwae napon. Oukoumwan kor yumo man te nke mo napao maok, yumo man mérria warákára wae napon. Am warákár tokwae te apárokamp kápae kare warákár konap kámákár akwap námpara, nomo kar fek sér mwanámp pourou mo kareno. ☆

⁹ Yumo Kraísén mэр nap fek yumwan nopok Kwaro warko érékép námpon.

¹⁰ Wokwaek profet * fákárerao Kwaro námokuráp ninik fek yumwan warko érékép nanamprianámp kar farákápapao maok, am kar fi mэр mwaria ninika waeapon. ☆

¹¹ Kraísomp Spirit am fárákapamp ninik mek yakrá am Kwaro arop érékép naenámp karan ninikia yénképria sérrá, “Kraiso nkwakwe make touwe tokwae sámpea, wakmwaek yámar mek pokeaka e tokwae sámp naenámpon.” Aerámpan maok, am fárákapao turunkrá, “Mae ke fek mao

☆ **1:7:** Jop 23:10; Hi 12:11; Je 1:3; 1 Pi 5:10   ☆ **1:8:** Jo 20:29

* **1:10:** Profet: “Juda Tére Konámp Ninik” Buk 2 fekamp Kware 44 fek nkeae.   ☆ **1:10:** Ais 53:1-12

korop naenámpon? Am ke fek te apae ankank korop naenámpon?” ✧

¹² Kwaro am profet fákáreran wae yénképrá, am fárákapao tére nap táman man yaewouranoria mono. Yumwan táman yaewour mwanapria ninámpon. Kwaromp kar farákápnap aropao oukoumwan yumwan am kar táman farákápnapo, yumwan yaewour naenámpria niapon. Kwaro yámar meknámp Yiki Kor Spirit sámp-kérépeanánko, maomp kárákáre fek am fárákapao Kwaromp Kwapwe Kare Kar farákápnapon. Ensel fárákapao kor am kar táman wawia mér mwar kar napon. ✧

Nomp ninik yiki kukur yak naenámp kar

¹³ Kwaro yumwan takrá érékép námpara, yumo ankár yiráp ninik fwapokwapia yérék kour kip. Yumo ankár Jisas Kraiss érik korop námp fek, Kwaro yumwan ninikria yaewour naenámp kwapwe aran kárákáre fek méria niki-samp yakápnapo. ✧

¹⁴ Yumo te Kwaromp tárápu ara, yumo wokwaek Kwaromp kar oukoumwan mér moap ke fek te, kikiank ninik kwatae yaknámp mwaek paokopiapaok paokopi kwapono, ✧

¹⁵ mono. Kwaro yumwan koropenkria érékép námp te yiki kukurono. Aenámpara, yumo kuri ankár yiki kor kare fek paokop kipo. ✧

✧ **1:11:** Lu 24:26-27 ✧ **1:12:** Mt 13:16-17; Ef 3:10 ✧ **1:13:** Ro 12:2 ✧ **1:14:** Ro 6:19; Ef 4:17-18 ✧ **1:15:** 2 Ko 6:16-18; 7:1

16 Kwaro námoku náráp Buk fek sérrá, “Ono yiki kare yak nampara, yumo kuri ankár yiki kare yakáp kipo.” ✧

Kwaro nomwan Kraisomp yiri fek yamokwapnámp kar

17 Am Kwarén yumo ‘Ayao’rá sér i konap te, mao te aropamp pourou yipi fekampan nkea yurukup mo i konámpon. Mao te nomp ankákárank ninik mek yaknámp ankankan nkerá yurukup i konámpara, yumo ankár táman ninik tokwaeaka, man apápria mámara apár mek yakápnap ke fek yae-párák kare paokop kip. Am te yiráp fi kor némp kare mono. ✧

18 Yumo wokwaek te yiráp appeyaenámpomp kwatae ninik yumwan yaewour mo námp yumo táman sámpea ampaok paokopiapon. Aeno oukoumwan te Kwaro yumwan am mekamp yamokwapea érékép námpan yumo wae mér napon. Mao te apárokamp tomore naenámp ankank, silva ntia gol niamp arake fek yamokwap mono.

19 Mao te Kraiso sumpwiaka yiri kwarákari námp fek nomwan yamokwap námpon. Am Jisasomp yiri te arean tokwae fekamp niampon. Kraiso te ofa sánk mwanap sipsip morokao, maomp pourouk ankáráp youwae kánanke yak mo, ankár yiki kor kare niampono.

20 Kwaro me koum sik oukoumwan apár yoro momp fek, Kraiso takrá tére naenámpria nánapi pwararámpon. Aeno oukoumwan mámara yae pwar naenámp fek, yumwan yaewour nanampria, oukoumwan kar táman Kraiso érik korop námpon. ✧

21 Mao yumwan yaewour nánko maok, yumo Kwarén mér napon. Kwaro námoku Kraiséen apár me mekamp fárámpea paprá, man e tokwae sánk námpon. Aenámpan yumo Kwarén mérria, mao yumwan éréképá pok naenámpria yépékrá yakáp napon.

Kristen nonopok nounouroup mwanámp kar

22 Yumo kar kare wawia mántwaok napo, támao yiráp ninik mek yiki kwapwe námpon. Aeria maok, yumo Kristen fárákapan nouroup nap te kwekár fek nouroup mono. Tak napara, oukoumwan yumo ankár kárákáre fek yiráp ankwapyaenápen nonopok warákáránk kipo. ✧

23 Am te apae riteanápe yumwan te yiráp sumpwi naenámp naropwaro i konámpnám oupouroukia pap mono. Yumo Kwaromp yiki yak sánkria yaká yak konámp karan wawia mántwaok napo, yiki yaká yak konámp Naropwar Kwaro yumwan oupouroukia pap námpono. ✧

24 Am táman Kwaromp Buk fekamp karao sérrá, “Arop fárákap ponankor apwar pwae niampono. Mao ti-fákeyakápnap ankank ponankor te apwar fu niampono.

Apwar pwae te yonkwae nánko, fu te apárok pikrínk i konámpono.

25 Aeno Kwar Tokwaeramp kar te ankár yaká yak konámpono.”

Mámá kar te am Kwapwe Kare Kar yumwan farákáp nap támaono. ✧

2

Jisas te yumwi kwapwe yiki yak nám̄p niamp kar

¹ Yumo am wourékam yiki yak sám̄p napara, nkwakwe make kwatae ninik, kwekárrá sérarria, nkwakwe make poupwekáp i konap ninik ponankor te pwar kipo. Tá arop ankwapamp kápaē kare ankankantá kokwarok, tá e-poup sérar i konap, am táman kor pwar kip. ✧

² Nomo wae mérámpo, táráp yink te moman saráp warákár konámpono. Yumo kuri taknám̄p Yiki Kor Spiritamp ninikan momnám̄p taknám̄p kíkiank karrá sám̄p kip. Am te kwekár i konap ankanként tárápokwamp mono. Am mom te yiráp waempén yaewour nánko, yumo téképá yakápria Kwarént yae-párák yakáp napon.

³ Kwaromp buk fek wounáp kar sérrá, “Yumo Tokwae Karamp aropomp te wae mi nkia, am te nape kwapwe nánko yumo wae mér napon.”

⁴ Yumo te ankár maonám̄pok korop kipo. Mao te yumwi * ankwapao yiki yak nám̄p niampn. Koumteouráp aropao man te kwataean mpweria fár-sinapono. Aenapan maok, Kwaro man nkea ninik nánko, kwapwe kare kare nám̄pantá waeman nánapi pwara nám̄pon.

⁵ Yumo kuri Kwaromp yiki yak nám̄práp yumwi niampara, Kwaro ‘Yiki Kor Spiritamp yumwi fekamp nap niamp yakápenk’rá ninik nám̄pon. Aenám̄para, yumo te fwap yiki kor pris fákáre

---

✧ **2:1:** Ef4:22; Je 1:21 * **2:4:** Taun Jerusalem wonae fik te yumwi mwar pourouráp tankáp nám̄pon. Am yumwi te sám̄pea ankwapént koump napo te, kárákaprá akwapea, ankárankamp yumwi niampi yakáp konámpan am fek wounáprá sénám̄pon.

yakápria Jisas Kraiso yumwan yaewouri námp fek yiráp waemp Kwarén ofa námp sánk napo, warákár kare naenámpo. ✧

⁶ Kwaro náráp Buk fek táman arakrá sénámpon: “Yumo wawenke! Ono yumwi ankáránkamp nánapia pwate nanko, nap am fek kárákáre yak naenámpo. Am te kwapwe kareno. Oukoumwan ono am yumwi te Saion † mek páte nampono. Aeno arop man mér námp te, nomwan fwapia yaewour moantánia ninik tokwae kwapono, fwap tak naenámpo.” ✧

⁷ Yumo Kwarén mérnáp arop te Kraiséen kwapwe kare karenorá ninik napon. Aeno Kwarén mér monap aropao nke napo, “Nap ti konap aropao am yumwi far-sirari nap te oukoumwan am yumwi te kwapwe kare kareria nap woupwi yiríp-fákeyak námpon.” ✧

⁸ Tá ankwap kar Kwarén mér monap aropan ninikia sérrá, “Mao nke nap fek am te yumwi kánanke-táráp arop pu kwae mek pépér i konámp niampon. Tá yumwi tokwaeran arop am fek téréképria sikiríp konap niampon.” Am arop fárákap Kwaromp kar ták-sinap te, am fárákapao am fek táman sikiríp napon. Wokwaek Kwaro ‘Mao tak mwanap’rá sérimpon. ✧

✧ **2:5:** Ro 12:1; 1 Ko 3:11   † **2:6:** ‘Saion’rá sénáp te, taun tokwae Jerusalem am Saion faonkwek yak námpon.   ✧ **2:6:** Ais 28:16

✧ **2:7:** Sng 118:22   ✧ **2:8:** Ais 8:14

Nomo Kwaromp firáp yakápnámp kar

⁹ Aeno yumwan te wae Kwaro náráponoria nánkáráp tenánko, yumo maomp firáp koumteouráp arop yakáp napon. Yumo Kingén loturá tére konap pris fákáre yakáp napon. Yumo te yiki kare yakápnap koumteouráp arop fákárenono. Yumo te Kwaromp fákáre kareno. Mao yumwan wumwiria kwatae ninikamp kirikip mekamp éréképá koropea náráp wae kwapwe fek párapop tenámpon. Aenánko maok, yumo fwap mao kápae kare kwapwe kare ninik yumwan yaewour námp táman farákáp mwanapono. ✧

¹⁰ Yumo wokwaek te kwaporok yakápiapono. Aeno oukoumwan te yumo Kwaromp firáp arop yakáp napon. Wokwaek te Kwaro yumwan aropomp tokwae námp sámp moi napon. Aeno oukoumwan te wae sámp napon. ✧

Nomo ankár Kwaromp yae ankore me yakáp mwanámp kar

¹¹ Ononamp fákáre, yumo te ankwap némpoukamp aropao koropea mámara apár mek kánanke kwarok ke fek yakáp nap niampono. Aenapantá ono yumwan kárakáre fek arakrá sér rae: Pourou fekampan niniknap ninik kwatae yiráp waempént yorowar námp am te younkwe mwaek sir kipo. ✧

¹² Aeria maok, yumo ankár Kwarén mér monap arop ou mek yae-párak kare paokop kip. Táte am arop fárákapao ‘Yumo kwatae nap’rá sénapo kor, yumo ankár kwapwe kare ninik fek paokopia

✧ **2:9:** Kis 19:5-6; Ais 9:2; Ef 5:8 ✧ **2:10:** Hos 1:10; Ro 9:25; 1 Pi 1:3

✧ **2:11:** Ga 5:16-17,24

napo, am táman nkea méria Kwaro koropnámp yae fek maomp e sakap mwanapon. ✧

13-14 Yumo ankár aropamp kápae kare lo karwaok paokop kip. Kingo tokwae kari yak námpono. Yumo ankár maomp karwaokria, gavmanén kuri mao sénámpaok mwanapono. Am arop fárákap te kingo tirá kérép nánko, koropea sokoronap arop fárákapan nopok touwe kwatae nénkria, kwapwe karenap aropamp e sakap mwanapono. Yumo te ankár Tokwae Karan ninikria, am fárákapamp yae ankore mek yakáp napo maok, mao Kwaromp e sakap mwanapon.

15 Kwaro yumwan takenkria warákár námp te ará: Yumo kwapwe kare ninik fek paokop napo, épépérép aropao yumwan épérépnámp kar sér mwaria napao kuri, yumwan nkea wampwe pwar mwanapono. ✧

16 Yumo te ankár kwatae ninikao yumwan sámp-fákap naeane. Amwar kar yakáp kip. Yumo te, nomo waeman amwar yakáp námpara, nomo e-poup fwap kwatae ninik mwarrá niniki kwapono. Yumo te ankár amwar yakápria maok, Kwaromp tére arop yakáp kipo.

17 Arop ankwapan kokwae kwapono. Yumo arop kápae karean ponankor warákárria yiráp Kristen ankwapyaenápén nounouroup kipo. Yumo ankár Kwarén apápria, ankár gavmanén e tokwae sánk kipo. ✧

Kraisoinámpaokria touwe sámp mwanámp kar

18 Yumo tére konap arop yumo te ankár yumwan éréképá yakápnap aropamp yae ankore

mek yakápria, maomp kar wará ampaok kipo. Yumwan kwapwe kare porokwe fek éréképá yakápnap arop fárákan sarápi kwapono. Yumwan kwatae sokororá éréképá yakápnap arop fárákan kor maomp yae ankore mek yakáp kip.

19 Tá kare, yumo Kwaromp ninikaok paokoprá am arop fárákapamp tére napo, am fárákapao yumwan kwaporok touwe kwatae sánk napo te, yumo am táman sámp nap te, Kwaro take táman warákár námpono. ✧

20 Táte yumo kwatae sokoro napo, am arop fárákapao yumwan am fek fupuk napo, yumo touwe sámpria te, yumo am fek apae ankank sámp mwanapanáp, mono. Aeno táte yumo kwapwe kare ninik fek tére napan maok, yumwan am arop fárákapao fupuk napo, yumo touwe sámp nap te, Kwaro am táman warákár námpon. ✧

21 Kwaro yumwan wumwiri námp te am take pourouráp ninikaok mwanapria ninámpon. Am te apae riteanápe, Kraiso yumwan yaewour nanampria touwe sámpámpon. Aenámpara, ami námp támao yumwan yénkép nánko, yumo fwap ampaok mwanapono. ✧

22 Mao te kwatae ninik moria, arop wawap fek maomp táp meknámp kwekár kar kwatae oukur moimpon. ✧

23 Man kar wouroumpapo, nopok kuri kar wouroump moimpon. Mao touwe sámpámpao maok, am fek yopor moria, am ponankor kápae kare ankank yae-párak kare Kwaromp yaek

---

✧ 2:19: Ef 6:5-7 ✧ 2:20: 1 Pi 4:14 ✧ 2:21: Mt 16:24 ✧ 2:22: Ais 53:9

sánkámpon. ✧

²⁴ Kraiso nomp kwatae ninik maomp pourouk sámpea, yaopwae porokopramp fek sumpwimpon. Mao takimp te nomo kwatae ninik ponankor pwararea yiki yak sámpea Kwaromp yae-párák kare ninikaok saráp paokop mwanámpani námpon. Mao pourouk touwe sámp námpp fek táman yiráp pouroukamp touwe fwapokwapi námpono. ✧

²⁵ Wokwaek te yumo sipsipaoi kwapnámpp mwae kup nke moia épépéréprá paokop naponon. Aeno oukoumwan te yumo wae yiráp waemp taokeyak naenámp Kraisonámpok arári koropea yakáp napon. ✧

3

Poumou anánkwapou yae-párák tankáp mwanap kar

¹⁻² Tá taknámpp yumo poumou nap mekamp koumteou yumo ankár yiráp poumou-tárápuamp yae ankore mek yakáp kipo. Táte yiráp poumou-tárápu ankwap fárákap Kwaromp karwaok mo napo kor, koumteou yiráp kwapwe kare ninikan nkeria, yumo ankwap kar sér mo napo kor, fwap Kwaronámpok korop mwanapon. ✧

³ Érik arop nke nap fek pourou yipi fek saráp pwi yak naenámp ankank, me pwae mek mopor i konap, tá gol yumukwap konap, tá waempyam kwapwe yirimp konap ninik fek ninik tokwae kwapon.

✧ **2:23:** Ais 53:7; Ro 12:19 ✧ **2:24:** Ais 53:5-6; 2 Ko 5:21 ✧ **2:25:** Jo 10:11 ✧ **3:1-2:** 1 Ko 7:12-16; Ef 5:22-24; Ta 2:4-5

⁴ Kwaro nke námp fek pwi yaknámp mopor ankank te yonkwae porokwe fekria sánánkar kar yakáp konap am te turupwi mo naenámpara, yumo ankár am táman yiráp ninik mek tirá kák kipo. ✧

⁵ Wokwaekamp koumteou Kwarén méria yiki kare yakáprá, náráp poumou-tárápuamp yae ankore mek yakápria, am take pourouráp ninik mekamp ankank mopor kwapwe niamp am takiapon.

⁶ Wokwaek kar Sara kor take pourouráp ninik fek yakria Abrahamomp karwaok akwaprá Abrahamén 'Náráp Tokwae Kar'rá sérimpon. Yumo kwapwe kare ninik nap ara, yiráp poumou-tárápuan te apaeran apáp mwanapanáp, yumo te Saramp tárápu niampon.

⁷ Yumo koumteou tinap arop fárákap, yumo kor yiráp koumteouran yurukupia kárákáre mo nap wae mér napon. Aenapan maok, Kwaro náráp yiki yak sánk naenámp am te mao kuri yumont sámp mwanapara, yumo ankár yiráp koumteouran yae-párák kareria yaewour kip. Táte yumo am ninikaok yakáp nap te, yumo Kwarén kar toropwap mwanap ke fek kour-sinaenámp ankank yak mono. ✧

Kristen ankárankamp pourouráp ninik fek yakáp mwanámp kar

⁸ Ono oukoumwan máma kar má wae táman séri pwar nae rae: Yumo ponankor ankár pourouráp ninik fek yakápria, ponankor aropan aropomp kip. Yumo ankár yiráp Kristen ankwapyaenápen nounouroup karria, yumo sárán ankwapan

ninikria yaewourria, yumokunap ninik te wampwe pwar kipo.

⁹ Táte arop ankwap fárakapao yumwan kwatae sokoro napo kor, yumo nopoki kwapon. Táte yumwan wouroump kar sénapo, nopok kuri yumo am fárakapan kar kwatae séri kwapon. Yumo nopok am fárakapan ‘Ourour kwapwe sánkae’ ria Kwarén sér kip. Am te apaerianápe Kwaro yumwanmékir ourour sánkámpara. ✧

¹⁰ Am te Kwaromp Buk fekamp karao kor arakrá sénámpon:

“Arop kwapwe kare yakrá warákár fek yak naeria námp kwamp te, maomp táp meknámp ankwapan kar kwatae sérrá, ankwapan kwekár kar sér mo i konámpono.

¹¹ Mao te ankár kwatae ninik te younkwek sánkea kwapwe kare ninikaok saráp kun. Mao te ankár náráp ankwapyaenápént ankárankamp ninik fek yonkwae porokwe fek yak naenámp ninik táman kárakárerá sámp kun.

¹² Am te apae riteanápe?

Kwaro yae-párak yakápnap aropan taokeyakria am fárakapao kar toropwap napo, woupwi pátea wawi konámpon. Aeno kwatae ninik fek paokopnap arop fárakapan te Kwaro man warákár mo i konámpon.” ✧

Nomo kwapwe kare ninikaok paokop námp fek touwe sámp mwanámp kar

✧ **3:9:** Mt 5:44; Ef 4:32; Ro 12:16-18; 1 Te 5:15 ✧ **3:12:** Sng 34:12-16

13 Táte yumo kwapwe kare ninikaok paokop mwaria kárákáre napo te, yumwan wa kwatae sokoro naenámpo? Mono. ✧

14 Táte yumo yae-párák kare ninikaok paokop nap fek, yumwan touwe kwatae sánk napo te, yumo táman warákár kip. Tá yumwan apáp mwanap kar sénapo, am táman korokoepa ninik tokwae kwapono. ✧

15 Yumo ankár Kraiss ankárankampan yiráp ninik mek tokwae kar papea paokop kip. Aenapo, yumo Kwaromp kwapwe kare ankank sámp mwaria yépék nap táman yumwan turunk napo te, koupour nopok sér mwanap kar nánap i ko sér kip.

16 Takria maok, yumo kar tae fek séri kwapono, sánánkar kwapwe kare ninik fek sér kip. Tá yumo am sénap mek kwatae ninik yak mo námp mér mwanapon. Takria maok, yumo Kraissomp ninikaok kwapwe kare ninik fek paokop nap fek arop fárákapao yumwan wouroump séri napao, warko yumwan nkea pwarápae sámp mwanapon.

17 Aeno táte Kwaro nomo kwatae ninikaok paokopria am fek touwe sámp nánko te, Kwar te nomwan warákár mono. Aeno táte Kwaro nomo kwapwe kare ninikaok námp fek nomo fwap touwe sámp mwanaprianánko te, am te fwapono.

Kraiso sumpwianámp kwatae ninik torokor-inámp kar

18 Tak námpara, nomo Kraisen kor ninik mwaro. Mao te yae-párák kare aropao maok, nomp kwatae ninik tirá épéria, Kwaronámpok éréképá

✧ 3:13: Snd 16:7; Mt 10:28; Ro 13:3 ✧ 3:14: Kl 4:6; Hi 10:5-6; 1 Pi 2:15

korop naeria, kwatae ninikráp arop nomo niampia, nomwan ér-pwarará sumpwi námpon. Mao te ankárank por sumpwi nám pí támaono, warko sumpwi mono. Mao te apárok arop kare yak nánko, faropá papea napo, warko fárámpea, maomp waemp te ankár yiki yaká yak námpon.

19 Mao te waemp yakria maok, akwapeaka fákápá yakápnap waemp fákáreran Kwaromp Kwapwe Kare Karan farákápámpon. ☆

20 Am waemp fákáre te wokwaek Noa sip yoroianámp ke fek yakápap fek Kwaromp kar ták-sirapan maok, Kwaro nopok am fárákapan koupour touwe kwatae sánk mono. Mao am fárákapan yépékrá akwapámpon. Táte am sip mek te, arop náre mono, yukupuk kourap aropao saráp am mek yae-párak yakápria, ént mek sumpwi moiapon. ☆

21 Am éntenk tokwae te nomwan oukoumwan aropao ént mek néria érik foroprá kák napan wounáp námpon. Am ént mek nérap fi te yiráp pouroukámpan ouman yárar mono. Am te yumo Kwarén 'Yinomp ninik mek yiki kukarrá papamp'rá toropwapnap kar támaono. Jisas Kraiso mao sumpwiaka fárámp námpan fek maok, Kwaro nomwan éréképanámpono.

22 Mao wae yámar mek pokea Kwaromp yae-párak mwaek tank nánko, kápae kare nkwakwe make kárakárenap ensel, eráp ensel maomp yae ankore mek yakáp naponno. ☆

☆ **3:19:** Ef 4:9-10; Fl 2:9-10   ☆ **3:20:** Stt 7:7   ☆ **3:22:** Jo 3:5; Ro 6:4; Ef 1:20-21; Ta 3:4-5

4

Nomo wokwaekamp ninik ankár pwar mwanámp kar

¹ Kraiso náráp pourouk touwe sámpámpara, yumo kuri ankár kárákáre fek mao touwe sámpámp niamp ninik sámp mwanap nánap kipo. Am te apae riteanápe, arop náráp pourouk touwe kwatae sámpeanámp kwamp te, mao kwatae ninik i konámp ninik te waeman ankár pwar konámpon.

✧

² Aenapara, yumo oukoumwan yiki yakápnap ke fek warko yumokunap ninikaok paokopi kwapono, mono. Yumo ankár Kwaro warákár konámp ninikaok saráp paokop kip. ✧

³ Yumo Kwarén mér monap aropao warákár konap kwatae ninikaok te wae paokopia pwi napon. Am ninik te ará: Koumteouén yi fek nkea kíkiankrá kokopor i konap ninik, táte toupour fek mwaek fir kíkiankrá paokop i konap ninik, mánmán ént kwatae fépérrá, mánmánria kwatae sokoro i konap ninik, tá pwarápaé mwanap yaknámp ankank méntér kwekár kwarén lotu i konap ninik kwatae kare. ✧

⁴ Aeno yumo oukoumwan te am take pourouráp ninik am arop fárákapént tak mo nap ara, am fárákapao yumwan nkea korokopria am fek yumwan wouroump kar sénapon.

⁵ Aeno nánkár wakmwaek te am arop fárákapao námokuráp kwatae ninik fi Kwarén farákáprá sér mwanapon. Am Kwar Tokwae te yiki yakápnap

arop fárákap, sumpwinap arop fárákap méntia am fárákapan ponankor fwap yurukup naenámpon.

⁶ Sumpwinap arop fárákapao wawanáponoria, Kraiso am fárákapan Kwaromp Kwapwe Kare Kar farákápámpono. Wokwaek yiki yakápap ke fek, Kwaro kápae kare aropanimpnám taknám am fárákapan touwe kwatae sánkámpan, oukoumwan te wae Kwaromp Kwapwe Kare Kar wawiaka, maomp waemp te fwap yiki yak konám Kwaro yak námpnám taknám mwanapono. ✧

Spiritao sánknám ourouramp kar

⁷ Kápae kare ankank ponankor pwar naenámp te wae wonae fik námpon. Aenámpara, yumo ankár yonkwae kour fek mér karrá Kwarén kar toropwap saráp yakáp kip.

⁸ Yumo Kristen ponankor ankár kárákáre fek nonopok aropomp kip. Am aropomnap ninik tokwae támao maok, ponankor kwatae ninikan oupouroup konámpon. Am ninik te ankár kápae kare ninik kwapwe kwe-pwarámpon.

⁹ Yiráp Kristen ankwapyaenáp yiráp némpouk korop napo, yumo éréképea man yae-párak kare yaewour kip. Yumo am tére te kokwae kwapono. ✧

¹⁰ Yumo ankákárank ponankor Kwaromp ourour wae sámp napara, am ourour táman fwapia taokeyakáprá, am fek yiráp Kristen ankwapyaenápén yaewour kipo.

¹¹ Táte arop Kwaromp kar farákáp nám te am ourour fek tapek ankár Kwaromp kar kareran farákáp kuno. Táte arop ankwap, ankwap

fárákapan yaewour námp kwamp te, ankár Kwaro ourour sánkámp kárakáre fek tapek yaewour kuno. Yumo Jisas Kraisompara, takrá tére napo, arop fárákapao táman nkea mao Kwaromp e sakap mwanapon. Jisas Kraiso mao te wae tokwaerápao ponankor arop fi oupouroupea yaká yak námpono. Máte kareno. ☆

Nomo Kraisompara, touwe sámpria warákár mwanámp kar

¹² Ononamp fákáre, yumo Kristeni nap fek aropao yumwan kwatae sokoro napo, yumo am táman nkeria korokopea yumo am te nomo sámp mo mwanámpan mpwe ninikitea yonkwae touwe fopoi kwapono.

¹³ Mono. Kraiso sámpámp niamp touwe tokwae sámp napara, yumo am táman warákár kipo. Nánkár wakmwaek mao náráp wae tokwaerént érik korop nánko, yumo nkea yonkwae kárámpria warákár tokwae mwanapono.

¹⁴ Yumo Kraisompara, arop fárákapao am fek yumwan wouroump kar sénapo te, yumo fwap warákár mwanapon. Am te apae riteanápe, Kwaromp Spiritamp wae kwapwe yumont yak námpan nkeria napon. ☆

¹⁵ Takria yumo ou mekamp arop ankwap ankárankampao arop sámp-wouroump, oukun, nkwakwe make kwatae ninik, ankwapao tére nap mek akwapea énoukouprá maomp ninik sámpá yampourourá, mak nánko, am fek touwe sánk mwanape.

☆ **4:11:** Ro 12:6-8; 1 Ko 12:4-7   ☆ **4:14:** Mt 5:11

16 Aeno táte yumo arop Kristen yakáp kour nap fek touwe sámp nap kwamp te, yumo am táman pwarápae kwaponó. Yumo waeman e Kristen yakáp napara, Kwarén aesioria warákár kipo. ✧

17 Arop ponankor kot mwanap ke te wae korop námpon. Am ke fek te Kwaro náráp firápanmékir kot naenámpon. Aeno mao nomwanmékir kotrá akwapria Kwaromp Kwapwe Kare Kar ták-sir konap arop fárákan te mokop naenámpon?

18 Am te Kwaromp Buk fekamp karao sénámpon: “Tá yae-párák kare arop fárákan érékép naenám,

wuriman kour-sir tae morok nánko te,
Kwarén younkwe sirarea

kwatae ninik i konap arop fárákan te
mokop naenámpon?” ✧

19 Aenámpara, arop ankwap fárákan Kwaro yumwan takanorianánko, touwe sámp nap kwamp te, yumoku yae-párák kare ninik fek yakápria yiráp pourou ponankor Kwaromp yaek sánk kip. Mao námoku yumwan yoroi námpara, mao yumwan sénampaokrá ankár taokeyak námpon.

5

Kwaromp firáp taokeyakáp konap arop fárákan sénám kar

¹ Taknámpon ono kuri sios taokeyak konampara, Kwaromp sios taokeyakáp konap arop fárákan yumwan sénae rae: Ono wae onokump yi kare fek nke nanko, Krais touwe sámp námpon. Aenámpara,

nánkár wakmwaek ono kuri yumont nomo ponankor Kraís Jisasént wae tokwae fek yakáp mwanámpon. Aeria namp kwamp, ono yumo Kristen taokeyakáp konap yumwan ‘Arakrá tére kip’ ria sér rae:

² Kwaro náráp sios yiráp yaek sipsipnámp araknámp párapok tenámp te, yumo ankár fwapia taokeyakáp kip. Takria yumoku te tére kokwae napo, aropao saráp yumwan fopwaok mwanape. Ankár yumoku támao Kwaromp ninikaokria am tére táman warákárrá tére kipo. Yumo te téreria, am fek mani sámp mwanap ninik tokwae kwapono. Yiráp ninik te am arop yaewourrá tére mwanap támanmékir warákárrá tére kipo. ✧

³ Yumo te arop nununkwi niampi yakápria, Kwaro náráp firáp arop yiráp yaek párapok tenámp apárok nérrá kák mwanape, mono. Yumo te ankár Kwaromp arop fákáreran kwapwe kare paokopan yénkép napo, am fárákapao kor táman nkea mántwaok mwanapon. ✧

⁴ Yumo takia napo te, sipsip taokeyakápnáp fákáreramp Arop Tokwae mao námoku érik koropnámp ke fek yumwan nopok yaká yak naenámp ankank nénk naenámp.

Nomokunámp ninik wampwe pwar mwanámp kar

⁵ Táte taknámp arop ménki-tárápu yumo kor manénkir mérnáp arop fárákapamp yae ankore mek yakáp kipo. Aeria yumo ponankor yumoku te wampwe pwarará, yiráp Kristen ankwapyaenámp yae ankore mek yakáp i konap

ninik fek saráp yakáp kip. Am te Kwaromp Buk fekamp karao arakrá sér:

“Námo mwar kwapwe kare namponoria waenámp aropan te

Kwaro man far-pwar konámpono.

Aeno námoku te wampwenorianámp aropan maok,

Kwaro man aropomp i konámpono.” ☆

⁶ Ae konámpara, yumo ankár yumokuráp ninik te wampwe pwarará, Kwaromp kárakáre kor yae ankore mek yakáp kip. Tak napo maok, mao námoku pátenámp yae fek yumwan e kwapwe sánk naenámp. ☆

⁷ Mao námokuráp aropomp ninik fek yumwan taokeyak konámpara, yiráp touwe kwatae sámp nap, tá yiráp nkwakwe make ninik tokwae nap am te ankár Kwaromp yaek pap kipo. ☆

⁸ Yumo ankár yae-párak kare ninik fek yérék kour kip. Satan te yiráp yopor aropono. Mao laionao mémenkip kar fek aráp tokwaerá arop yampá fánaeriaka oupouroukrá yarak i konámp niampono.

⁹ Yumo te ankár Kwarén mér nap kárakáre fek fokopeyakápria Satanén kwe-pwar kip. Yumo wae mér naponno, yiráp Kristen ankwapyaenáp ponankor kápae kare apárok yakáp napao kor yumonapnám taknám touwe kwatae sámprá yakáp naponno. ☆

¹⁰ Kwar te ponankor aropomp fi kor támaono. Mao yumwan wumwiria érékép nám te, yumo Kraisompara, ankár Kwaromp wae kwapwe

☆ 5:5: Snd 3:34; Lu 22:26   ☆ 5:6: Fl 2:8-9   ☆ 5:7: Mt 6:25-26

☆ 5:9: Ef 6:11-13; Je 4:7

fek yaká yakáp mwanapon. Aenámpara, yumo fae tákáre ke fek touwe sámp nap te, nánkár wakmwaek mao námoku yiráp waemp warko fwapokwapi kákeaka, yiráp mér nap mek kárákáre nénk nánko, yumo kárákáre fek fokopeyakáp mwanapono. ✨

11 Kwar te yaká yak konámp kárákáre tok-waerápono. Kare karonó.

Pwar naerianámp kar

12 Ono Sailasén máma kar fae tákáre fek farákáp nanko, yiráp por kumwi námpono. Ono man nínik namp te, mao te nomp Kristen ankwapnáp kareno. Máma pas fek te, ono yumwan Kwaro aropompria tére konámp ponankor nínikan yumwan yénkép námpan sénaeria nae. Onomp nínik te yumo am Kwaro nénknámp nínik ponankor tia am fek kárákáre fek fokopeyakáp kipria nampon. ✨

13 Babilon mek yakápnáp Kristen fárakap te Kwaro yumont naráponoria nánkáráp tenánko yakáp nap, am fárakapao yumwan ‘Gude’rá sénapono. Mako Kwaromp tére námpara, onomp táráp niampono. Mao kor yumwan ‘Gude’rá sénámpon. ✨

14 Yiráp nounourounap nínik yénkrá yiráp ankwapyaenápen yae koukoupwiyak kip.

Onomp nínik te yumo Kraisént yakáp napara, yiráp nínik porokwe fek yakanoria nampon.

✨ 5:10: 1 Te 5:23-24 ✨ 5:10: Ro 8:18; 2 Ti 4:17-18 ✨ 5:12: Ap 15:22 ✨ 5:13: Ro 1:7; 2 Ti 4:11

Kwaromp Kwapwe Kare Kar
The New Testament in the Karkar-Yuri Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Karkar-Yuri long
Niugini

Copyright © 1994 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Karkar-Yuri

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-01-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 5 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

7103f8db-88c2-5fec-8ac4-0edfac04e885